

Na osnovu člana 50 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizije Crne Gore („Sl.list CG“, br 080/20 od 04.08.2020.), kao i na osnovu člana 16 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Službeni list CG", br. 34/14 i 44/18.), i člana 44 Statuta RTCG 01-7250 od 17.12.2020 godine, Generalni direktor RTCG, dana 16.11.2021 godine d o n o s i:

PRAVILNIK

O

ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o zaštiti i zdravlju na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) u Radio i Televiziji Crne Gore (u daljem tekstu: Poslodavac) uređuju se:

- mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja;
- prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih;
- prava, obaveze i odgovornosti poslodavca;
- način obavljanja stručnih poslova i zaštite i zdravlja na radu;
- način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih;
- način osposobljavanja i provjere osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad;
- korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu;
- način vođenja evidencije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu
- druga pitanja od značaja za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 2

Zaštita i zdravlje na radu je sastavni dio organizacije rada i radnog procesa kod Radio i Televizija Crne Gore (u daljem tekstu: Poslodavac). Organizacija i proces rada u RTCG moraju biti zasnovani na tehničko-tehnološkim, organizacionim, zdravstvenim, socijalnim i drugim mjerama zaštite koje obezbjeđuju punu zaštitu i zdravlje zaposlenih na radu.

Član 3

Pravo na zaštitu i zdravlje na radu imaju svi zaposleni koji su zasnovali radni odnos, odnosno zaključili ugovor o radu u RTCG, lica koja u RTCG obavljaju rad radi osposobljavanja kao i lica koja po bilo kom pravnom osnovu obavljaju rad u RTCG.

II - MJERE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJA

Član 4

Mjere zaštite i zdravlja na radu (u daljem tekstu: mjere zaštite) su svi koraci, preventivne i druge mjere koje se preduzimaju ili planiraju na svim nivoima rada kod poslodavca, radi sprječavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih.

Mjere zaštite planiraju se i obezbjeđuju se u svim procesima rada kod poslodavca, radi sprječavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih, u postupku i one mogu biti:

- 1) korišćenja i održavanja objekata namijenjenih za radne i pomoćne prostorije, kao i objekata namijenjenih za rad na otvorenom prostoru, u cilju bezbjednog odvijanja procesa rada
- 2) korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svim pripadajućim sredstvima za rad, u cilju bezbjednog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklimе i osvjetljenja na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama sa propisanim mjerama i normativima za djelatnost koja se obavlja na tim radnim mjestima i u tim radnim prostorijama;
- 3) projektovanja, izrade, korišćenja i održavanja sredstava za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu zaštitu i zdravlje na radu, pomoćnih konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprječava povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;
- 4) proizvodnje, pakovanja, prevoza, skladištenja, upotrebe i uništavanja opasnih materija, na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih;

- 5) korišćenja sredstava i opreme lične zaštite i zdravlja na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih mjera zaštite;
- 6) obrazovanja, vaspitanja i osposobljavanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu. Mjere zaštite ne mogu proizvesti nikakve troškove za zaposlenog.

Član 5

Poslodavac je dužan da donese i posjeduje akt o procjeni rizika, za sva radna mjesta procijeni rizike, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijed njihovo sprovođenje.

Akt o procjeni rizika je akt koji sadrži opis procesa rada sa procjenom (ocjenom) rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i kojim se utvrđuju mjere zaštite i zdravlja na radu u cilju poboljšanja zaštite i zdravlja na radu.

U aktu o procjeni rizika određuju se radna mjesta sa povećanim rizikom, zdravstveni zahtjevi za određeni rad koje moraju da ispunjavaju zaposleni u radnom procesu ili za korišćenje pojedinih sredstava za rad na osnovu stručne ocjene ovlaštene ustanove za zdravstvenu zaštitu zaposlenih.

Poslodavac je dužan da zaposlene upozna sa aktom o procjeni rizika i učini ga dostupnim zaposlenima.

Poslodavac je dužan da izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju:

- pojave svake nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada;
- kada postojeće mjere zaštite nijesu dovoljne, odnosno nisu odgovarajuće;
- adaptacije, rekonstrukcije, havarije, generalnog remonta;
- teške, kolektivne i smrtne povrede na radu;
- kada je procjena rizika zasnovana na podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju;
- promjene djelatnosti.

Član 6

Poslodavac je dužan da sprovodi mjere zaštite, poštujući sljedeća opšta načela:

- izbjegavanje rizika ;
- procjenjivanje rizika;
- eliminisanje rizika na izvoru;
- prilagođavanje rada i radnog mjesta zaposlenom, naročito u pogledu konstruisanja radnog mjesta, izboru sredstava za rad, izboru radnih i proizvodnih metoda sa osvrtom na naročito izbjegavanje monotonog rada i rada pri već određenoj brzini i smanjenja njihovog dejstva na zdravlje;
- prilagođavanje tehničkom napretku;
- zamjena opasnih bezopasnim ili manje opasnim okolnostima;
- razvoja sveobuhvatne politike zaštite i zdravlja na radu, koja uključuje tehnologiju, organizaciju rada, radne uslove, međuljudske odnose i faktore radne sredine;
- davanje prednosti kolektivnim mjerama zaštite i zdravlja na radu u odnosu na individualne mjere zaštite;
- davanje odgovarajućih uputstava i obavještenja zaposlenim.

III- PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI SVIH ZAPOSLENIH

Član 7

1. Da se prije početka rada upozna sa mjerama zaštite i zdravlja na radu na radnom mjestu na koji je raspoređen, kao i da se osposobi za njihovo sprovođenje.
2. Da poslodavcu daje predloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite i zdravlja na radu.
3. Da obavli zdravstveni pregled koji odgovara riziku za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu, na koji ga upućuje poslodavac.
4. Da za vrijeme rada primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, vodi računa o svojoj i zaštiti i zdravlju na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla, namjenski koristi sredstva za rad, opasne materije, sredstva i opremu lične zaštite na radu i zaštitne uređaje, saraduje i konsultuje se sa poslodavcem i stručnim licem kako bi se sprovele propisane mjere zaštite na poslovima na kojima radi;
5. U skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti poslodavca, pisano ili usmeno, ili preko predstavnika zaposlenih

nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla da ugrozi njegovu ili zaštitu i zdravlje drugih zaposlenih.

Ako poslodavac, ni nakon obavještenja ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave iz stava 1 tačka 5 ovog člana, u roku od tri dana ili ako ne preduzme odgovarajuće mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, štetnosti, opasnosti, i zaposleni mogu zatražiti intervenciju inspekcije rada i o tome obavijestiti stručno lice za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 8

Zaposleni ima pravo da odbije da radi, ako:

- prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu poslodavac nije obezbijedio propisani zdravstveni pregled;
- mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, sve dok se te mjere ne obezbijede;
- na sredstvima za rad nijesu obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu i time mu je neposredno ugrožen život i zdravlje.

Kada zaposleni odbije da radi dužan je da se pisano obrati poslodavcu radi preduzimanja mjera koje po mišljenju zaposlenog nijesu sprovedene.

Kada zaposleni odbije da radi, a poslodavac smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, poslodavac je dužan da odmah obavijesti Inspekciju rada.

Član 9

Zaposleni ima pravo na napuštanje radnog mjesta u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po život i zdravlje, zaposleni može da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, a u slučaju neizbježne opasnosti ima pravo da napušta opasno radno mjesto, radni proces odnosno radnu sredinu.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana zaposleni nije odgovoran za štetu koja bi mogla da nastane njegovim djelovanjem, osim ako je istu prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje.

Član 10

Zaposleni je odgovoran disciplinski i materijalno u slučaju nepridržavanja propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i neizvršavanja svojih obaveza iz zaštite i zdravlja na radu utvrđenim ovim Pravilnikom.

IV- PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Član 11

Poslodavac je dužan da:

- donese akt o procjeni rizika za sva radna mjesta, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijedi njihovo sprovođenje;
- da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih, posebno zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima odnosno poslove sa povećanim rizikom ;
- izvrši osposobljavanje za bjezbjedan rad zaposlenog kod zasnivanja radnog odnosa, raspoređivanja na drugo radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rad i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana;
- donese program o osposobljavanju za bjezbjedan rad zaposlenih;
- preduzme potrebne mjere i odredi zaposlene za pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih;
- izvrši prethodne i periodične preglede i ispitivanja tehnoloških procesa i sredstava za rad koji se vrše u cilju objezbjeđivanja kvaliteta izvedenih radova i rada na propisan način u toku izvođenja procesa rada, da zaposlenima sredstva za rad da na upotrebu, samo ako posjeduje stručni nalaz, odnosno izvještaj o njihovim izvršenim pregledima i ispitivanjima, sa ocjenom da su na njima obezbijeđene propisane mjere zaštite;
- zaposlenom nabavi i izda na upotrebu sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu neophodne za njegovo radno mjesto, samo ako za njih raspolaze sa propisanom dokumentacijom na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bjezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su objezbijeđene sve mjere zaštite koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu; da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad isredstva i opremu lične

- zaštite na radu koristi u skladu sa njihovom namjenom
- zaposlenog rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima;
 - na zahtjev zaposlenog obezbijedi zdravstveni pregled primjeren rizicima zaštite i zdravlja na radu, najmanje jednom u periodu od tri godine;
 - zaključi poseban ugovor o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite, kao i međusobna prava, obaveze i odgovornosti prije početka izvođenja radova, u inspekciji rada, najkasnije pet dana prije početka radova;
 - odmah, nakasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih,
 - izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu;
 - predstavniku zaposlenih omogućiti odgovarajuće odsustvo sa rada, uz naknadu zarade kao da je na radu i da pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova zaštita i zdravlje na radu;
 - obezbijedi da pristup mjestu rada u radnoj sredini na kome prijeti ozbiljna i/ili određena opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan rad na tom radnom mjestu i koja su opremljena odgovarajućim sredstvima i opremom lične zaštite na radu;
 - izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju adaptacije, rekonstrukcije, havarije, generalnog remonta, teške, kolektivne i smrtno povrede na radu i promjene djelatnosti
 - Obezbijedi stručnim licima nezavisno i samostalno obavljanje poslova, pristup svim podacima od značaja za zaštitu i zdravlje na radu, usavršavanje znanja kao i odsustvo sa posla uz naknadu zarade kao da je na radu i pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu;
 - Ovlašćenu organizaciju prethodno upozna sa tehnološkim procesom, rizicima u procesu rada, preduzetim mjerama za otklanjanje rizika i da omogućiti pristup odgovarajućim podacima o mjerama zaštite, kao i o zaposlenim ,
 - da organizuje i obavlja stručne poslove iz oblasti zaštite i zdravlja na radu; da odredi stručno lice, organizuje stručnu službu ili angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova;
 - obavijesti sve zaposlene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite i da mjerama i upustvima zaposlenim zaustavljanje rada i upućivanje na bezbjedno mjesto ;
 - pri izgradnji, rekonstrukciji ili rušenju objekta izradi plan mjera zaštite, odnosno elaborat o uređenju gradilišta;
 - Projektovanjem, izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih, korišćenjem i održavanjem tehnoloških procesarada sa pripadajućim objektima i sredstvima za rad obezbijedi da se rad zaposlenih obavlja na bezbjedan način, a hemijske, fizičke (osim jonizujućih i nejonizujućih zračenja) i biološke štetnosti, mikroklima i osvjetljenje na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama uskladi sa propisanim mjerama zaštite i normativima za djelatnost koja se obavlja na tim radnim mjestima i u tim prostorijama
 - kao Investitor od ovlašćenog pravnog lica ili preduzetnika obezbijedi reviziju (ocjenu) da je tehnička dokumentacija izrađena u skladu sa propisima koji se odnose na zaštitu i zdravlje na radu, tehničkim propisima i standardima
 - na mjestima rada, kao i sredstvima za rad postavi natpise, upozorenja na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi i znakove zaštite i zdravlja na radu.

Član 12

Poslodavac je dužan da zaposlenog ili njihovog predstavnika informiše pisanim putem o svim pitanjima od značaja za zaštitu i zdravlje na radu, a naročito o:

- rizicima po zaštitu i zdravlje na radu, mjerama zaštite i aktivnostima u odnosu na svaku vrstu radnog mjesta i/ili posla;
- načinom organizovanja i pružanja prve pomoći, zaštite od požara, postupku evakuacije zaposlenih pri pojavi ozbiljnih i neposrednih opasnosti i o licima koja su zadužena za sprovođenje ovih mjera.

Poslodavac je dužan da poslodavca čije je zaposlene angažovao da rade kod njega, po bilo kom osnovu, na adekvatan način informiše o pitanjima utvrđenim u stavu 1 ovog člana, kao i licima zaduženim za njihovo sprovođenje.

Član 13

Poslodavac je dužan da sa zaposlenima, predstavnikom zaposlenih i sindikatom saraduje u postupku utvrđivanja njihovih prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu u skladu sa ovim zakonom, a naročito u vezi sa:

- svakom mjerom koja može značajno uticati na zaštitu i zdravlje na radu;
- postavljanjem stručnog lica za zaštitu i zdravlje na radu (u daljem tekstu: stručno lice), određivanjem lica za sprovođenje mjera prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zaposlenih i aktivnostima u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu;
- podacima o procjeni rizika i mjerama zaštite, uključujući i one rizike sa kojima se suočavaju grupe zaposlenih izloženih posebnim rizicima;
- odlukama o mjerama zaštite koje se moraju preduzeti, kao i ako je potrebno o sredstvima i opremi lične zaštite na radu koja se koriste;
- evidencijama i izvještajima o povredama na radu koje su za posledicu imale odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana;
- izvještajima o povredama na radu svojih zaposlenih;
- mjerama i radnjama inspekcijskih i drugih organa nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu;
- angažovanjem pravnog lica ili preduzetnika za obavljanje stručnih poslova;
- planiranjem i organizovanjem osposobljavanja i provjere osposobljenosti iz zaštite i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da omogući predstavniku zaposlenih i sindikatu da svoje primjedbe u vezi zaštite i zdravlja na radu dostave nadležnom inspektoratu u postupku vršenja inspekcijskog nadzora.

Član 14

Poslodavac je dužan da osigura zaposlene od povrede na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Premije osiguranja iz stava 1. ovog člana padaju na teret Poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

V- NAČIN OBAVLJANJA STRUČNIH POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 15

Poslodavac je dužan da organizuje i obavlja stručne poslove u zavisnosti od organizacije, prirode i obima procesa rada, broja zaposlenih koji učestvuju u procesu rada, broja radnih smjena, procijenjenih rizika i broja lokacijski odvojenih jedinica, na način da odredi iz reda svojih zaposlenih stručno lice ili organizuje stručnu službu za poslove zaštite i zdravlja na radu (u daljem tekstu: stručna služba)

Stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu je lice koje ima visoku stručnu spremu tehničkog i/ili tehničko-tehnološkog i drugog odgovarajućeg smjera, godinu dana radnog iskustva u struci i poličen stručni ispit za poslove zaštite i zdravlja na radu u odgovarajućoj djelatnosti, koje poslodavac odredi u pisanoj formi.

Poslodavac je dužan da angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova, ako obavljanje tih poslova zbog nedovoljnog broja stručnih lica iz reda svojih zaposlenih, ne može da organizuje na način propisan stavom 1 ovog člana.

Stručna služba, odnosno stručno lice, ne može da obavlja stručne poslove za druge poslodavce.

Poslodavac je odgovoran za zaštitu i zdravlje na radu zaposlenih bez obzira na način organizovanja i obavljanja stručnih poslova.

Član 16

Stručno lice, odnosno stručna služba vrši sljedeće poslove:

- savjetuje poslodavca pri planiranju, izboru i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- savjetuje poslodavca kod opremanja i uređivanja radnog mjesta, uzimajući u obzir i uslove radne sredine;
- učestvuje u izradi stručne podloge za akt o procjeni rizika;
- organizuje prethodna i periodična ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških materija, eksplozivne atmosfere, azbesta, mikroklimi i osvjetljenosti);
- organizuje periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija;
- predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno povećanim rizicima;
- na svim poslovima kod poslodavca prati primjenu mjera zaštite i zdravlja na radu i održavanja sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju;
- obezbjeđuje uputstva za bezbjedan i zdrav rad i kontroliše njihovu primjenu;

- prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim bolestima, bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa predlozima mjera za poslodavca;
- priprema i učestvuje u osposobljavanju zaposlenih;
- predlaže mjeru zabrane rada na radnom mjestu ili upotrebe sredstva za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog, o čemu odmah obavještava poslodavca i predstavnika zaposlenih;
- neposredno saraduje, konsultuje se i koordinira po svim pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu sa ovlašćenom ustanovom za zdravstvenu zaštitu zaposlenih;
- vodi i stara se o evidencijama iz zaštite i zdravlja na radu;
- druge poslove koje mu odredi poslodavac.

U slučaju kada Poslodavac dozvoli dalji rad i pored preduzetih mjera u smislu stava 1 alineja 11 ovog člana stručno lice dužno je da o tome obavijesti Inspekciju rada.

Član 17

Poslodavac je dužan da stručnom licu omogući stručno usavršavanje, nezavisno i samostalno obavljanje poslova i pristup svim podacima i informacijama koji su od značaja za obavljanje poslova zaštita i zdravlje na radu.

Član 18

Stručne poslove zaštite i zdravlja na radu iz prethodnog člana može da obavlja pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove u pogledu kadrova, organizacije, tehničkih i drugih uslova koje propisuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore.

Pravna i fizička lica iz stava 1 ovog člana mogu da vrše i sljedeće poslove:

- izrada akta o procjeni rizika, sa predlogom mjera za njihovo otklanjanje,
- periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija i sredstava i opreme lične zaštite i zdravlja na radu,
- ispitivanje uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, osvijetljenosti i mikroklimе),
- reviziju (ocjenu) tehničke dokumentacije sa aspekta primijenjenosti preventivnih mjera zaštite i zdravlja na radu, tehničkih propisa i standarda, radi utvrđivanja obezbijeđenosti zaštite zaposlenih u objektima za koje je urađena tehnička dokumentacija, za procese rada koji će se obavljati u njima i
- osposobljavanje i provjeru osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih,
- i druge poslove.

Pravna i fizička lica podnose Ministarstvu rada i socijalnog staranja Crne Gore zahtjev sa potrebnom dokumentacijom za dobijanje ovlašćenja za obavljanje određenih poslova zaštite i zdravlja na radu.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore rješenjem ovlašćuje pravna ili fizička lica da mogu obavljati određene poslove iz zaštite i zdravlja na radu u skladu sa zakonom i vodi registar ovlašćenih organizacija.

Pravna i fizička lica snose stvarne troškove nastale u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za izdavanje ovlašćenja za vršenje poslova zaštite i zdravlja na radu, a visinu troškova utvrđuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore. Ovlašćenje se izdaje na rok od tri godine, a može se obnoviti pod istim uslovima.

VI- NAČIN UTVRĐIVANJA I PROVJERE ZDRAVSTVENOG STANJA ZAPOSLENIH KOJI RADE NA POSLOVIMA SAPOSEBNIM USLOVIMA RADA I DRUGIH ZAPOSLENIH

Član 19

Poslodavac je dužan da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih, a posebno zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta, odnosno poslove sa posebnim uslovima rada i u slučajevima ponovnog angažovanja na rad zaposlenog koji je odsustvovao sa rada više od godinu dana.

Član 20

Poslodavac pri upućivanju zaposlenog na zdravstveni pregled zdravstvenoj ustanovi dostavlja podatke o posebnim uslovima rada sa naznakom štetnosti i opasnosti radnog mjesta na koje je zaposleni raspoređen.

Izveštaj o zdravstvenom pregledu zaposlenog o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje određenih poslova dostavlja se Poslodavcu, na način da se ne naruši princip povjerljivosti ličnih podataka.

Nije dozvoljeno korišćenje podataka prikupljenih po osnovu zdravstvenih pregleda zaposlenih u svrhu diskriminacije

zaposlenih.

Član 21

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji i pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spreme, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Radna mjesta na kojima se poslovi obavljaju pod posebnim uslovima rada smatraju se

- radna mjesta na kojima postoji povećani rizik od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenih;
- radna mjesta koja zbog specifičnosti zahtjeva procesa rada uslovljavaju posebne zdravstvene i psihološke sposobnosti zaposlenih za rad na tom radnom mjestu i
- radna mjesta na kojima se obavljaju specifični tehnološki procesi rada u kojima ne postoji mogućnost primjene pojedinih propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu.

Organ državne uprave nadležan za poslove rada, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, propisuje koji poslovi se smatraju poslovima sa posebnim uslovima rada, kao i posebne uslove koje treba da ispuni zaposleni za rad na tim poslovima

Vrsta, način i rokovi obavljanja iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove rade.

Član 22

Na radno mjesto pod posebnim uslovima rada može se rasporediti zaposleni koji ispunjava uslove propisane zakonom i aktom o sistematizaciji radnih mjesta, pod uslovom da je na prethodnom zdravstvenom pregledu utvrđena zdravstvena sposobnost zaposlenog za bezbjedan rad na tom radnom mjestu.

Poslodavac ne smije rasporediti zaposlenog da radi na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom, ukoliko prethodno nije utvrdio da zaposleni ispunjava propisane uslove.

Zaposleni koji radi na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom rada je dužan da odmah obavijesti Poslodavca, ako ocijeni da nije sposoban da radi takve poslove, kao i da obavi zdravstveni pregled na koji ga je uputio Poslodavac.

Poslodavac je dužan da zaposlenog koji obavlja poslove sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom uputi na zdravstveni pregled prije isteka roka utvrđenog propisom, kada to ocijeni ovlašćena ustanova za zdravstvenu zaštitu zaposlenih.

Ako se u postupku zdravstvenog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada poslodavac je dužan da ga rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, u skladu sa aktom o sistematizaciji.

Ukoliko se zaposleni ne može rasporediti, u smislu stava 5 ovog člana, poslodavac je dužan da mu obezbijedi druga prava u skladu sa propisima.

VII- NAČIN OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI

Član 23

Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog kod:

- zasnivanja radnog odnosa,
- raspoređivanja na drugo radno mjesto,
- uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada
- ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.

Član 24

Osposobljavanje zaposlenih vrši se po Programu osposobljavanja za bezbjedan rad (u daljem tekstu:Program), kojim se bliže uređuju:

- cilj osposobljavanja,
- radna mjesta sa ocjenom rizika, propisanim mjerama zaštite, uputstvima zabezbjedan rad i dr.
- uslove rada, sredstva za rad, sredstva i oprema lične zaštite na radu, opasne materije i radna mjesta sa posebnim uslovima rada,
- vrijeme trajanja osposobljavanja (posebno za teorijski, posebno za praktični dio),
- način i postupak izvođenja teorijskog i praktičnog osposobljavanja (tečaj -kurs, seminar, samoobrazovanje, predavanja, predavanja i razgovor,predavanja pomoću audio - vizuelnih sredstava, demonstracije, praktičniradovi i dr. uz upotrebu literature, mjerila, učila, obrazovnih sredstava,sredstava za rad, uređaja, opreme - organizovano na grupni ili individualninačin) i
- način provjere osposobljenosti za bezbjedan rad.

Član 25

Poslodavac je dužan da donese Program o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih (u daljem tekstu: program), u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu, kao i da, po potrebi, mijenja ili obnavlja njegovu sadržinu u zavisnosti od uvođenja novih procesa rada, novih tehnologija i sredstava za rad.

Osposobljavanje zaposlenih prilagođava se novim i promjenljivim rizicima, a po potrebi i ponavlja u određenim vremenskim razmacima u skladu sa programom.

Poslodavac je dužan da zaposlenog, u toku osposobljavanja za bezbjedan rad, upozna sa svim vrstama opasnosti na poslovima na koje ga raspoređuje i o konkretnim mjerama za zaštitu na radu, koje su potrebne radi otklanjanja opasnosti po život, odnosno oštećenje zdravlja.

Član 26

Osposobljavanje zaposlenih u RTCG obavlja se teorijski i praktično.

Teorijski dio osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad obuhvata upoznavanje zaposlenog sa:

- organizacijom i normativnom uređenosti zaštite na radu,
- upoznavanje sa propisima iz oblasti zdravstvene zaštite, zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja zaposlenih,
- obavljanjem stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu,
- procjenom rizika na radnom mjestu,
- bezbjednim korišćenjem sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu,
- opasnostima i štetnostima u procesu rada na radnom mjestu,
- ergonomskim i psihofizičkim zahtjevima radnog mjesta,
- uslovima radne sredine,
- organizacijom prve pomoći, zaštite od požara, evakuacije zaposlenih i dr.

Praktični dio osposobljavanja zaposlenih obuhvata praktično osposobljavanje za bezbjedno rukovanje:

- sredstvima za rad,
- sredstvima i opremom lične zaštite na radu,
- opasnim materijama i dr, u skladu sa Programom.

Član 27

Programom se određuje način teorijskog i praktičnog osposobljavanja za bezbjedan rad zaposlenih.

Nakon izvršenog teorijskog i praktičnog osposobljavanja vrši se provjera osposobljenosti zaposlenog za bezbjedan rad i to posebno iz teorijskog i posebno iz praktičnog dijela. Provjeru teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih RTCG obavlja na mjestu rada.

Provjera osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih iz teorijskog dijela vrši se, po pravilu pisanim putem (test), a može i

uobičajenim i najprikladnijim metodama (anketa, usmeni dio i sl.), u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu i Programom o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih.

Provjera osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih iz praktičnog dijela vrši se na mjestu rada, tako što je zaposleni dužan da pokaže odgovarajuću spretnost i umješnost u bezbjednom obavljanju konkretnih poslova i radnih zadataka, za koje se osposobljavao.

Zaposlenom koji je osposobljen za bezbjedan rad, na osnovu ocjene komisije, koju obrazuje poslodavac iz reda lica koja su vršila osposobljavanje poslodavac izdaje Uvjerenje o osposobljenosti za bezbjedan rad. O toku provjere osposobljenosti za bezbjedan rad vodi se zapisnik, koji potpisuju predsjednik i članovi komisije.

Periodične provjere teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih, određuje Poslodavac programom iz stava 1 ovog člana.

VII- KORIŠĆENJE SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 28

Poslodavac je dužan da zaposlenom obezbijedi sredstva i opremu lične zaštite i zdravlja na radu uz uslove propisane Zakonom. Poslodavac je dužan da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa namjenom i primijenjenim mjerama zaštite

Član 29

Zaposlenim koji su tokom rada izloženi različitim uticajima štetnih faktora kao posljedica tehničko - tehnološkog procesa i opasnostima pri radu u i van objekata Poslodavca, a u svrhu zaštite njihovog života i zdravlja dodjeljuju se na korišćenje sredstva i oprema lične zaštite na radu, ako se rizici, opasnosti i štetnosti nijesu mogli otkloniti primjenom odgovarajućih preventivnih mjera

Član 30

Radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se dodjeljuju i koriste sredstva i oprema lične zaštite na radu i ostale odredbe vezane za ovu obavezu Poslodavca i zaposlenih, određeni su propisima, standardima i aktom o procjeni rizika na radnom mjestu.

Član 31

Sva sredstva i oprema lične zaštite na radu su svojina Poslodavca i daju se na korišćenje zaposlenima, te se ne smiju prisvajati, otuđivati ili namjerno uništavati od strane zaposlenih i pojedinaca. Ponašanje suprotno stavu 1 ovog člana predstavlja težu povredu radne dužnosti.

Član 32

Potreba primjene sredstava i oprema lične zaštite na radu na pojedinim radnim mjestima i poslovima utvrđuje se na osnovu prethodne procjene rizika, analiza i naknadnih opažanja izvora opasnosti i emisija štetnosti, u skladu sa važećim propisima i standardima.

Član 33

Prilikom otvaranja novih radnih mjesta, kao i prilikom izmjene tehnološkog postupka ili lokacije sredstava za rad koja bitno odstupa od prethodnih parametara zaštite i zdravlja na radu i mogu imati uticaja na vrstu i količinu potrebnih sredstava i opreme lične zaštite na radu, odgovorno lice Poslodavca projektuje potrebu dodatne nabavke i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu.

Član 34

Zaduživanje i razduživanje zaposlenih sa sredstvima i opremom lične zaštite na radu vrši se preko neposrednih rukovodilaca, stručne službe ili stručnog lica za poslove zaštite i zdravlja na radu. Zaposleni prilikom zaduživanja, odnosno razduživanja sredstvom i opremom lične zaštite na radu potpisuje potvrdu - revers o

prijemu ili razduženju istog.

Član 35

Neposredni rukovodilac, stručna služba ili stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu izdaje zaposlenom potvrdu - revers o zaduženju i razduženju sredstava i opreme lične zaštite na radu u sljedećim slučajevima:

- kada zaposleni stupa na posao ili mijenja radno mjesto;
- kada zaposleni istroši sredstva i opremu lične zaštite na radu i
- kada zaposleni prekida radni odnos u RTCG.

Član 36

Zabranjeno je iznošenje sredstava i opreme lične zaštite na radu izvan objekata Poslodavca, osim za izvršavanje poslova za potrebe Poslodavca.

Zaposleni mogu iznositi radna odijela radi pranja i čišćenja, uz dozvolu neposrednog rukovodioca.

Član 37

Neposredni rukovodioci su dužni u svom djelokrugu rada da vode brigu o čišćenju određenih sredstava i opreme kolektivne zaštite na radu (dezinfekciji) i isto da sprovedu bar jednom u tri mjeseca.

Član 38

Odgovorno lice RTCG na kraju svake godine vrši analizu potreba sredstava i opreme lične zaštite na radu za narednu godinu radi usaglašavanja stanja sa potrebama Poslodavca.

Član 39

U skladu sa ovim pravilnikom, nabavljati se mogu samo sredstva i oprema lične zaštite na radu samo ako Poslodavac za njih raspolaze sa propisanom dokumentacijom na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijedene sve mjere zaštite koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu.

Član 40

Trebovanje sredstava i opreme lične zaštite na radu se vrši u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 41

Zaposleni koji su snabdjeveni sredstvima i opremom lične zaštite na radu dužni su da ista koriste i da vode brigu o njima za cijelo vrijeme korišćenja radnog procesa, tj. za cijelo vrijeme dok im prijete opasnost po život ili zdravlje na radu.

Član 42

Zaposleni kojima su sredstva i oprema lične zaštite na radu data na korišćenje dužni su da staraju o njima domaćinski kako bi što duže bila pogodna za upotrebu i efikasna za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 43

Zaposleni kojem se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi ili bude neprikladno za upotrebu prije isteka roka trajanja zbog nepredviđenih razloga (uništenja, cijepanja), obavljanja dugotrajnih i intenzivnih radova na kojima se sredstvo brže amortizuje, lošeg kvaliteta sredstva i opreme lične zaštite i zdravlja na radu i slično ima pravo da zahtijeva i dobije na korišćenje drugo sredstvo i opremu lične zaštite na radu.

Član 44

Zaposlenom se može izdati na upotrebu novo sredstvo i oprema lične zaštite na radu tek po razduženju rashodovanog, odnosno ranije zaduženog sredstva.

Član 45

Odgovorno lice je dužno da osigura potrebna sredstva i opremu lične zaštite na radu učenicima na praktičnoj nastavi i studentima na praksi, kao i svim drugim licima koja učestvuju u radnim procesima ili su prisutna u procesu rada i radnoj sredini kod Poslodavca.

Član 46

Kada se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi na način da se više ne može upotrebljavati ili ako je isteklo vrijeme propisano za njegovu upotrebu, ono se rashoduje.

Rashodovanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrši neposredni rukovodilac, stručna služba ili stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu o čemu se zaposlenom izdaje potvrda.

Član 47

Održavanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrše sami zaposleni koji su zaduženi sa tim sredstvima. Zaposleni su dužni da sredstva i opremu lične zaštite i zdravlja na radu namjenski koriste.

IX- PRETHODNI I PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJA SREDSTAVA RADA, SREDSTAVA I OPREME LIČNEZAŠTITE NA RADU I USLOVA RADNE SREDINE

Periodični pregledi i ispitivanja

Član 48

Poslodavac je dužan da vrši periodični pregled i ispitivanja: sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine.

Član 49

Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad vrše se da bi se utvrdilo da li je primjenjenim mjerama osiguran bezbjedan rad, a naročito da li :

- su izrađena uputstva za rad, za način montaže i demontaže, kao i za rukovanje i održavanje;
- mjesto na kojem je postavljeno određeno sredstvo za rad odgovara propisima, naročito u pogledu slobodnih površina i prolaza, položaja rukovaoca i dr.,
- su temelji urađeni u skladu sa propisima i uputstvima proizvođača,
- su postavljene oznake sa propisanim podacima koji su od značaja za zaposlene,
- su ugrađeni mjerni, regulacioni, sigurnosni i li kontrolni uređaji i da li je obezbijeđena njihova ispravnost,
- su uređaji i naprave za uključivanje u pogon i isključivanje iz pogona, signalni uređaji i uređaji za upravljanje signalima postavljeni u skladu sa zahtjevima projektanta, tehničkim propisima, uputstvima proizvođača, standardima i propisima o zaštiti na radu, da li pouzdano djeluju, da li su osigurani od nenamjernog uključivanja, da li postoje oznake pravca kretanja i djelovanja, uključivanja i isključivanja, kao i da li se kretanja i djelovanja određenih sredstava za rad ili njihovih djelova ostvaruju prema oznakama koje se nalaze i pokazuju način njihove upotrebe
- su postavljeni ili ugrađeni uređaji za zaštitu od pokretnih djelova, fizičkih, hemijskih, bioloških štetnosti i mikroklimi da li je obezbijeđeno njihovo efikasno funkcionisanje,
- su kod određenih sredstava za rad primijenjene mjere za sprečavanje pojave buke, vibracija, štetnih i opasnih materija, prašine, pare i sl. i da li se stvara koncentracija iznad maksimalno dozvoljene u radnoj sredini,
- su zbog upotrebe ili transporta nastale promjene od kojih može doći do pojava (lomovi, slabljenje materijala zbog zamora i sl.) koje ugrožavaju bezbjednost i zaštitu zdravlja zaposlenih,
- su određena sredstva za rad koja su međusobno povezana u funkcionalnu cjelinu, a koja se u procesu rada stalno ili povremeno koriste, bezbjedna za rad kao funkcionalna cjelina i
- su električne instalacije izvedene u skladu sa propisima, a naročito u pogledu efikasnog obezbjeđenja zaštite od opasnog napona - dodira (ispravnost priključenja, mjerenje odstojanja provodnika, izbor i podešenost uređaja za kontrolu, izbor opreme i mjere zaštite prema spoljašnjim uticajima i sl.).

Član 50

Periodični pregledi i ispitivanja sredstava i opreme lične zaštite na radu vrše se radi utvrđivanja:

- da li su izrađena u skladu sa propisima o zaštiti na radu;
- da li su izrađena i da li su uz sredstva priložena uputstva za njihovu upotrebu, način ispitivanja, održavanja i

korišćenja;

- da li su sredstva i oprema lične zaštite na radu prilagođena namjeni u odnosu na sredstva za rad i radnoj sredini;
- da li su na sredstvima i opremi lične zaštite na radu vidno istaknuti podaci: vrsta, tip, serija, namjena, fabrički broj i
- da li posjeduju ateste o kvalitetu materijala od kojih su izrađena.

Član 51

Periodičnim ispitivanjima radne sredine podvrgavaju se u skladu sa propisima iz Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, standardima i drugim propisima, radne prostorije i radni prostori u kojima se zbog tehničko-tehnoloških i drugih radnih procesa javljaju ili stvaraju:

1. fizičke štetnosti;
2. hemijske štetnosti;
3. biološke štetnosti;
4. štetna zračenja i
5. nepovoljni mikroklimatski uslovi.

Član 52

Periodični pregledi i ispitivanja vrše se na način, po postupku i u rokovima koji su utvrđeni posebnim propisima.

Član 53

Periodične preglede i ispitivanja vrši pravno ili fizičko lice ovlašćeno za obavljanje stručnih poslova zaštite na radu.

O izvršenom periodičnom pregledu i ispitivanju ovlašćeno pravno ili fizičko lice dužno je da sačini stručni nalaz o izvršenom pregledu i ispitivanju sa stručnim mišljenjem o stepenu obezbjeđenja propisanih mjera zaštite na radu.

Stručni nalaz iz stava 2 ovog člana dostavlja se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva Poslodavca.

X - PRVA POMOĆ, ZAŠTITA OD POŽARA I EVAKUACIJA ZAPOSLENIH

Član 54

Poslodavac je dužan da preduzme potrebne mjere i odredi zaposlene za pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica, u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast.

Za primjenu mjera iz stava 1 ovog člana mora da se obezbijedi veza sa službama u i van poslodavca, posebno u pogledu prve pomoći, hitne medicinske pomoći, spašavanja i zaštite od požara.

Broj zaposlenih iz stava 1 ovog člana, njihova osposobljenost i raspoloživa oprema zavisi od obima i/ili specifične opasnosti kod Poslodavca.

Član 55

Povrijeđenim i naglo oboljelim zaposlenima obezbjeđuje se pravovremeno pružanje prve pomoći na mjestu povređivanja ili obolijevanja u skladu sa savremenim metodama pružanja prve pomoći. Pravovremenim pružanjem prve pomoći mora se obezbijediti otklanjanje neposredne opasnosti po život i zdravlje povrijeđenog odnosno naglo oboljelog zaposlenog.

Član 56

Za sve zaposlene u RTCG u radnim prostorijama i u radnoj okolini obezbjeđuje se na svakih 50 zaposlenih 1 ormarić ili torba snabdjevena sanitetskim materijalom i drugim sredstvima za pružanje prve pomoći u skladu sa zakonskim propisima. U slučaju potrebe, Društvo nabavlja i drugi sanitetski materijal i sredstvima za pružanje prve pomoći uzimajući u obzir mogućnost određenih povreda, kao što su: opekotine, udisanje štetnih materija i sl.

Utrošeni materijal mora biti odmah dopunjen odgovarajućim sanitetskim materijalom.

Član 57

U svakom ormariću za prvu pomoć treba da ime upustvo za rukovanje sredstvima za pružanje prve pomoći, kao i kratko

upustvo o načinu pružanja prve pomoći prilikom povreda i naglog obolijevanja zaposlenih.

Član 58

Organizovanje prve pomoći na mjestu rada ili radnoj okolini mora biti sprovedeno tako da objezbjeđuje stručno i pravovremeno pružanje prve pomoći povrijeđenom odnosno oboljelom zaposlenom.

Član 59

Za pružanje prve pomoći na radu ili radnoj okolini mora biti obučeno najmanje 2% od ukupnog broja radnika koji su zapošljeni u jednoj radnoj smjeni.

Član 60

Osposobljavanje zaposlenih zasniva se na upoznavanju sa osnovnim mjerama i postupcima, kao i praktičnoj obuci za pravovremeno ukazivanje prve pomoći u cilju ublažavanja ili uklanjanja posljedica povreda na radu.

Član 61

Osposobljavanje zaposlenih vrši se teoretski i praktično.

Teoretsko osposobljavanje vrši se putem predavanja ili konsultativne nastave, dok se praktično vrši neposrednim iskazivanjem tj. demonstracijom načina ukazivanja prve pomoći u različitim situacijama.

Član 62

Teoretsko i praktično osposobljavanje vrše stručnjaci odgovarajućeg profila (specijalisti medicine rada ili viši medicinski radnici) koji nakon osposobljavanja i provjere izdaju zaposlenima uvjerenje o osposobljenosti za pružanje prve pomoći. Evidencija o osposobljenosti zaposlenih za pružanje prve pomoći vodi se na kartonu evidencije o obučavanju zaposlenih iz prve pomoći.

Član 63

Zaštitu od požara Poslodavac ostvaruje primjenom sljedećih preventivnih mjera:

- postavljanjem i održavanjem u ispravnom stanju protivpožarnih aparata i drugih sredstava za gašenje požara;
- održavanjem u ispravnom stanju električnih instalacija i drugih uređaja u poslovnim zgradama i elektroenergetskim postrojenjima;
- održavanjem prostora oko elektroenergetskih postrojenja i pravilnim skladištenjem i redovnim uklanjanjem zapaljivih materija.

Član 64

Postupak spašavanja i evakuacije zaposlenih u slučaju opasnosti utvrđuje se Planom spasavanja i evakuacije koji donosi Poslodavac.

Poslodavac je dužan da obezbijedi kontakt sa odgovarajućim službama za hitne intervencije vidnim isticanjem brojeva telefona ovih službi na za to određenom mjestu.

XI- POVREDE NA RADU

Član 65

Povredom na radu smatra se povreda zaposlenog koja se dogodi u direktnoj uzročnoj, prostornoj i vremenskoj povezanosti sa obavljanjem poslova radnog mjesta.

Poslodavac je dužan da zaposlenom koji se povrijedio na radu na propisanom obrascu izda izvještaj o prijavi povrede na radu.

Član 66

Zaposleni je dužan da povredu na radu odmah prijavi organizatoru procesa rada koji je dužan da u roku od od 24 sata, od nastanka, pisano prijavi inspekciji rada svaku smrtnu povredu na radu, kolektivnu povredu na radu i tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbjednost i zdravlje zaposlenih.

Poslodavac je dužan da izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu koji se propisuje podzakonskim aktom Ministarstva.

Ukoliko zbog težine povrede zaposleni nije u mogućnosti da povredu prijavi, povredu je dužan da prijavi zaposleni koji je svjedok događaja.

Organizator procesa rada je dužan da odmah po prijavi sačini zapisnik o povredi,

uzme izjave od očevidaca i preduzme druge radnje koje su od značaja za ostvarivanje prava zaposlenog po osnovu povrede na radu.

XII- OZBILJNA, NEPOSREDNA I NEIZBJEŽNA OPASNOST

Član 67

Poslodavac je dužan da obavijesti sve zaposlene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite.

Poslodavac je dužan da, prilikom ozbiljne, neposredne i neizbježne opasnosti, mjerama i uputstvima, zaposlenim omogući zaustavljanje rada i upućivanje na bezbjedno mjesto.

Poslodavac ne može zahtijevati od zaposlenih da nastave rad u situaciji u kojoj postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u slučaju spašavanja ljudskih života.

Član 68

U slučaju da je kod Poslodavca došlo do neobičnih i nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole Poslodavca ili posebnih događaja čije posljedice nije bilo moguće izbjeći uprkos sprovedenim mjerama zaštite, Poslodavac se oslobađa od odgovornosti.

XIII - NAČIN PROVJERE ZAPOSLENIH POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Član 69

Zaposleni ne može da započne i obavlja rad pod uticajem sredstava zavisnosti(alkohol, droga i sl).

Član 70

Provjera da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se u slučajevima:

- ako je zaposleni u očigledno pijanom stanju ili ako postoji osnovana sumnja da je pod uticajem alkohola;
- ekscenog ponašanja zaposlenog, tuče, remećenja procesa rada, izazivanje materijalnih šteta, vrijeđanja drugih zaposlenih i drugim sličnim slučajevima
- slučajnim izborom u okviru rutinske kontrole
- kada je došlo do povrede na radu zbog očigledne nepažnje povrijeđenog ili drugog lica, kada postoji sumnja u uzročno posljedičnu vezu sa uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti.
- kada lice sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, odnosno neposredni rukovodilac, Odgovorno lice za poslove zaštite, šef Unutrašnje službe zaštite i stručno lice za zaštitu i zdravlje na radu procijeni da treba da izvrši provjeru.

Član 71

Provjeru da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši neposredni rukovodilac, Odgovorno lice za poslove zaštite, šef Unutrašnje službe zaštite i stručno lice za zaštitu na radu, a na zahtjev zaposlenog koji se podvrgava provjeri može da prisustvuje još jedan zaposleni.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.) ili stručnim pregledom medicinske ustanove.

O izvršenoj provjeri lica iz stava 1 ovog člana sastavljaju zapisnik i o rezultatima provjere izvještavaju odgovorno lice rtcg. Zaposleni kod koga se utvrdi veći procenat alkohola od procenta dozvoljenog zakonom ili kod koga se utvrdi da je pod uticajem sredstava zavisnosti, čini težu povredu radne obaveze i ne smije započeti rad.

Zaposleni koji odbije da se podvrgne provjeri, čini težu povredu radne obaveze i ne smije započeti rad, dok se ne podvrgne provjeri.

XIV- KOLEKTIVNO OSIGURANJE

Član 72

Poslodavac je dužan da zaposlene obavezno osigurava od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom. Premije za osiguranje iz stava 1 ovog člana padaju na teret poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

XV- POSEBNE KATEGORIJE ZAPOSLENIH

Član 73

Zaposlena žena i zaposleni mlađi od 18 godina života ne mogu se rasporediti na radno mjesto na kojem se pretežno obavljaju naročito teški fizički poslovi, raditi pod zemljom ili pod vodom, niti na poslovima koji bi mogli štetno i s povećanim rizikom da utiču na njihovo zdravlje i život.

Zaposlenoj ženi za vrijeme trudnoće i žena koja ima dijete mlađe od tri godine života i zaposlenom mlađem od 18 godina života ne može se odrediti da radi duže od punog radnog vremena, niti noću.

Poslodavac je dužan da zaposlenog invalida, rasporedi na poslove koji odgovaraju njegovoj preostaloj radnoj sposobnosti u stepenu stručne spreme, u skladu sa aktom o sistematizaciji.

Ako se zaposleni invalid ne može rasporediti u smislu stava 3 ovog člana, Poslodavac je dužan da mu obezbijedi druga prava, u skladu sa Zakonom.

XVI- EVIDENCIJE

Član 74

Poslodavac vodi evidencije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu utvrđene zakonom i drugim propisima.

Evidencije iz stava 1 ovog člana vode stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu, stručna služba ili ovlašćena organizacija u zavisnosti od načina organizovanja i vođenja stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu.

XVII- OBAVEZE DRUŠTVA PREMA INSPEKCIJI RADA

Član 75

Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih.

Član 76

Zakonom je regulisan način vođenja evidencije o povredama na radu koje vodi Društvo u posebnoj knjizi u kojoj se vode i ostale evidencije iz oblasti rada.

Poslodavac je dužan da izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu koji se propisuje aktom organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Poslodavac je dužan da inspektoru prilikom vršenja uviđaja pruži sve neophodne informacije i dokumentaciju neophodne za utvrđivanje činjenica koje su dovele do smrtno, kolektivne i teške povredena radu.

Član 77

Poslodavac je dužan da omogući nadležnom inspektoru vršenje inspeksijskog nadzora bez njegovog prethodnog obavještenja Poslodavca i da mu omogući da uđe u poslovne prostorije, u skladu sa zakonom.

Poslodavac je dužan da inspektoru omogući pregled prostorija i sredstava za rad, da mu zaposleni daju potrebna obavještenja i da mu stavi na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje nadzora nad primjenom propisa o zaštiti i zdravlju naradu. Poslodavac je dužan, da na zahtjev inspektora, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti.

Poslodavac je dužan da saraduje sa Odborom zaposlenih, odnosno predstavnikom zaposlenih, blagovremeno odgovara na njihovo mišljenje i zahtjeve, dostavlja izvještaje o uzrocima povreda sa smrtnim i teškim posljedicama, omogući inspeksijski nadzor i prisustvo predstavnika zaposlenih inspeksijskom nadzoru, kada to on zahtijeva.

Član 78

Odgovorno lice Poslodavca je dužno da u roku od tri dana od isteka pojedinačno postavljenih rokova određenih rješenjem za izvršenje mjera, pisano obavijesti inspektora da li su naređene mjere izvršene.

U slučaju kada Poslodavac istovremeno izvodi radove sa ostalim poslodavcima- izvođačima radova na istom, odnosno zajedničkom gradilištu ili radilištu, odgovorno lice Društva je dužno da sa ostalim izvođačima radova zaključi ugovor o organizovanju i sprovođenju mjera zaštite i zdravlja na radu prije početka izvođenja radova isti obavezno dostavi inspekciji rada, najkasnije pet dana prije početka radova.

U slučaju kada Poslodavac izvodi radove duže od 30 radnih dana i na kojima je i stovremeno zapošljeno više od 20 lica ili na kojima obim radova traje duže od 15 mjeseci ili je zapošljeno više od 500 lica dužan je da, najkasnije pet dana prije početka radova, inspekciji rada dostavi prijavu o početku radova.

U slučaju kada Poslodavac gradi, vrši rekonstrukciju ili ruši objekte dužno je da izradi Plan mjera zaštite i zdravlja na radu, odnosno Elaborat o uređenju gradilišta u skladu sa aktom Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore.

XVIII- ZABRANA VRŠENJA POSLOVA, ODNOSNO RADNIH ZADATAKA

Član 79

Odgovorno lice Poslodavca će zabraniti vršenje poslova, odnosno radnih zadataka zaposlenim koji se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu, koriste sredstva za rad na kojima nijesu obezbijedene mjere zaštite, ne koriste propisana sredstva i opremu lične zaštite na radu, nijesu se podvrgli provjeri osposobljenosti za bezbjedan rad, ako utvrdi da rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno povećanim rizikom, a ne ispunjavaju propisane uslove za rad na tim radnim mjestima, ako se nijesu podvrgli zdravstvenom pregledu u propisanom roku, ako odbijaju da postupe po uputstvima za bezbjedan rad i odbiju da se podvrgnu provjeri da li su pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti.

Zbog razloga iz stava 1 ovog člana, zaposleni mogu biti privremeno udaljeni sa mjesta rada dok ovi razlozi traju.

XIX- PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 80

Nepoštovanje odredbi ovog Pravilnika od strane zaposlenih predstavlja težu povredu radnih obaveza i dužnosti, osim u slučajevima ukoliko neka od odredbi nije kompatibilna sa važećom zakonskom regulativom.

Član 81

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 82

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na web-sajtu RTCG

